

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

18. december 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 112 (L 1 - Forslag til finanslov for finansåret 2021) af 9. december 2020 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for finanslovens effekt på uligheden (opgjort som ændringen i Gini-koefficienten), opgjort samlet set og for hver af de initiativer på finansloven, som har en effekt på uligheden?

Svar

I denne besvarelse fortolkes ”finansloven” til at inkludere følgende aftaler:

- Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om: Finansloven for 2021 (6. december 2020)
- Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om: Stimuli og grøn genopretning (6. december 2020)
- Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om: Grøn omstilling af vejtransporten (4. december 2020)
- Aftale mellem regeringen og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: Grøn skattereform (8. december 2020)

Slutteligt inkluderes effekter på baggrund af Regeringens Forslag til finanslov for finansåret 2021.

Finansloven for 2021 vurderes at understøtte større lighed, hvilket især skyldes prioriteringerne på velfærdsområdet, som kan styrke større social mobilitet og mere lige muligheder.

Aftale om stimuli og grøn genopretning bidrager til at genoprette dansk økonomi og holder hånden under danske virksomheder og arbejdspladser samt bidrager til bedre adgang til oplevelsesindustrien i 2021 for udsatte og sårbare borgere, som typisk har relativ lav indkomst.

Både den direkte fordelings effekt via indkomstskatter mv. og den indirekte fordelings effekt er relativt begrænsede, og for alle praktiske formål er indkomstfordelingen omtrent uændret.

Virkingen af de enkelte initiativer med betydning for indkomstforskellene (målt ved Gini-koefficienten) kan opdeles to kategorier:

1. Initiativer, der har direkte virkning på de disponible indkomster
2. Initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne

1) *Initiativer, der har direkte virkning på de disponible indkomster*

I overensstemmelse med den sædvanlige metode til opgørelse af fordelingsvirkninger medregnes alene de umiddelbare virkninger på de disponible indkomster. Det betyder at evt. adfærdsvirkninger ikke er medtaget i opgørelserne.

Initiativer med direkte virkning på de disponible indkomster omfatter initiativer, som enten påvirker ydelsessystemet, indkomstbeskatningen eller på anden måde har umiddelbar virkning på de disponible indkomster:

- Midlertidig lempelse af BoligJobordningen i 2021 (Aftale om stimuli og grøn genopretning)
- Skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte gavekort til oplevelsesøkonomi (Aftale om stimuli og grøn genopretning)

Initiativerne skønnes at have en omtrent neutral virkning på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten, svarende til en marginal stigning på 0,01 pct.-point i 2021, jf. tabel 2.

Tabel 2

Fordelingsvirkninger af initiativer med direkte virkning på disponibel indkomst

	Ændring i Gini-koefficienten
	Pct.-point
Aftale om stimuli og grøn genopretning	0,01
Midlertidig lempelse af BoligJobordningen i 2021	0,01
Skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte gavekort til oplevelsesøkonomi i 2021	0,00

Anm.: Initiativerne har alene virkning i 2021.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

2) *Initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne*

Den disponible indkomst opgøres som de samlede indkomster fratrukket indkomstskatter, men før betaling af forbrugsafgifter. Det afspejler, at indkomstforskellene søger at sammenligne befolkningens forbrugsmuligheder og ikke betydningen af befolkningens forbrugsvalg.

I den forbindelse skal man også være opmærksom på, at forbrugsafgifter adskiller sig fra indkomstskatter ved, at de ofte er begrundet med et ønske om at skabe en adfærdsændring (og ikke omfordeling). Hertil kommer, at der ikke er høj kvalitetsdata om befolkningens forbrug.

Afgifter påvirker modsat fx indkomstskatter og overførselsindkomst ikke indkomstfordelingen, da denne er opgjort på baggrund af den disponible indkomst (før forbrug).

For befolkningen under ét skønnes initiativerne at have en omtrent neutral fordelingsvirkning (når afgiftsændringen omsættes til en ækvivalent ændring af den disponible indkomst), *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Fordelingsvirkninger af initiativer vedrørende forbrugsafgifter målrettet husholdningerne i 2021

	Ændring i Gini-koefficienten
	<i>Pct.-point</i>
FFL21	-0,01
Aflysning af den forudsatte indeksering af punktafgifter	-0,01
Grøn omstilling af vejtransporten	0,01
Grønne biler	0,01
Konventionelle biler	0,00

Anm.: Punktafgiftsbetalingerne for personer i befolkningen er skønnet på baggrund af lokale lineære sammenhænge mellem den disponible indkomst og afgifterne i Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse. Beregningerne tager udgangspunkt i de senest tilgængelige oplysninger om befolknings- og forbrugssammensætningen. Fordelingsvirkningerne afspejler den umiddelbare virkning af afgiftsændringer, hvor der ikke tages højde for, at afgifts-stigningen også belaster den del af indkomsten, der spares op.

De skønnede fordelingsvirkninger af den grønne omstilling af vejtransporten tager udgangspunkt i Energi-styrelsens fremskrivning af bilsalget frem til 2021. Bilsalget er alene fremskrevet for at tage hensyn til udviklingen i bilbestanden i den mellemliggende periode som følge af teknologisk udvikling, udvikling i danskernes præferencer mv. Fremskrivningen af bilsalget afspejler således ikke afledt adfærd på danskernes køb af nul- og lavemissionsbiler som følger af omlægningen af bilafgifter. Herudover er virkningen af den aftalte omlægning af bilafgifter skønnet under hensyntagen til de skønnede afgifter over hele bilens levetid, hvorved fordelingsvirkningerne også afspejler virkningen for fremtidige brugere af de biler, der købes i 2021. Det skyldes, at bilen er et varigt forbrugsgode, som kan benyttes over en årrække.

Kilde: Skatteministeriet samt egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

De tilgængelige oplysninger om befolkningens betaling af afgifter er generelt be-
hæftet med betydelig usikkerhed.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov
Fungerende finansminister